

Forvaltning af invasive arter i Danmark – udfordringer og muligheder

Aarhus 12. december 2023

Mariann Chriel

Mennesket og naturen siden midt 1800 tallet

De sidste 250 år er der sket store ændringer

- Flere mennesker (1750 ca 790 mill., 2023 8.077 mill.)
- Alle Jordens egne er mere og mere i kontakt med hinanden

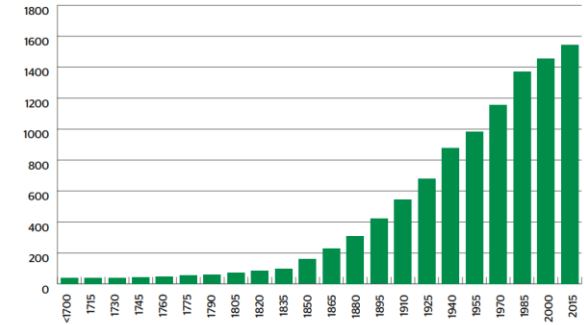
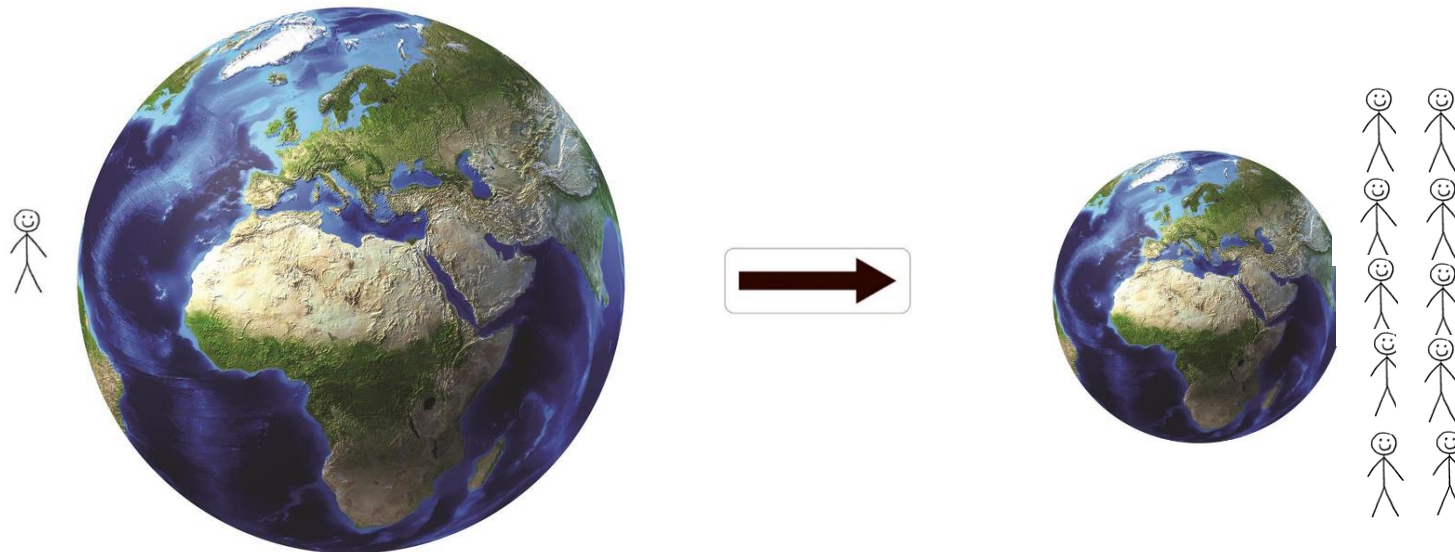

Figure 1: The figure shows the accumulated number of alien species registered in nature in Denmark over the past 300 years. Only species for which we know the year of their first detection in nature have been included (1,547 out of 2,459). As shown in the figure, the number of new species introduced into Denmark has increased. The total number of species introduced into Denmark is currently at 2,459 species (Data from NOBANIS).

Finanslovens ramme

Der er afsat 11 mill kr til:

- forebyggelse og
 - håndtering af introduktion og
 - spredning af invasive arter i Danmark
-
- Det er billigere at forebygge end at bekæmpe en og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter
 - Samarbejde med nabolande (early warning)
 - Regler og forbud nødvendige

Giver mange udfordringer og behov for prioritering af mulighederne

Bekendtgørelse om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter på EU-listen og om en national liste med handelsforbud m.v. over for invasive arter, BEK nr 1285 af 12/11/2018

4.11.2014

EN

Official Journal of the European Union

L 317/35

**REGULATION (EU) No 1143/2014 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 22 October 2014
on the prevention and management of the introduction and spread of invasive alien species**

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on the Functioning of the European Union, and in particular Article 192(1) thereof,

Having regard to the proposal from the European Commission,

After transmission of the draft legislative act to the national parliaments,

Having regard to the opinion of the European Economic and Social Committee⁽¹⁾,

After consulting the Committee of the Regions,

Almindelig vandpest (*Elodea canadensis*)

Canadisk gyldenris (*Solidago canadensis*)

Sildig gyldenris (*Solidago gigantea*)

Glansbladet hæg (*Prunus serotina*)

Japansk pileurt (*Reynoutria japonica*)

Kæmpe-pileurt (*Reynoutria sachalinensis*)

Hybrid-pileurt (*Reynoutria bohemica*)

Kap balsamin (*Impatiens capensis*)

Småblomstret balsamin (*Impatiens parviflora*)

New zealandsk korsarve (*Crassula helmsii*)

Stor andemads-bregne (*Azolla filiculoides*)

Rynket rose* (*Rosa rugosa*)

Galizisk sumpkrebs/Tyrkerkrebs (*Astacus leptodactylus*)

Udvidelse af listen over invasive arter

EU-listen

1. Politisk afstemning med kvalificeret flertal
2. Typisk nye afstemninger hvert 2. år
3. Afstemning om yderligere arter i ultimo 2024

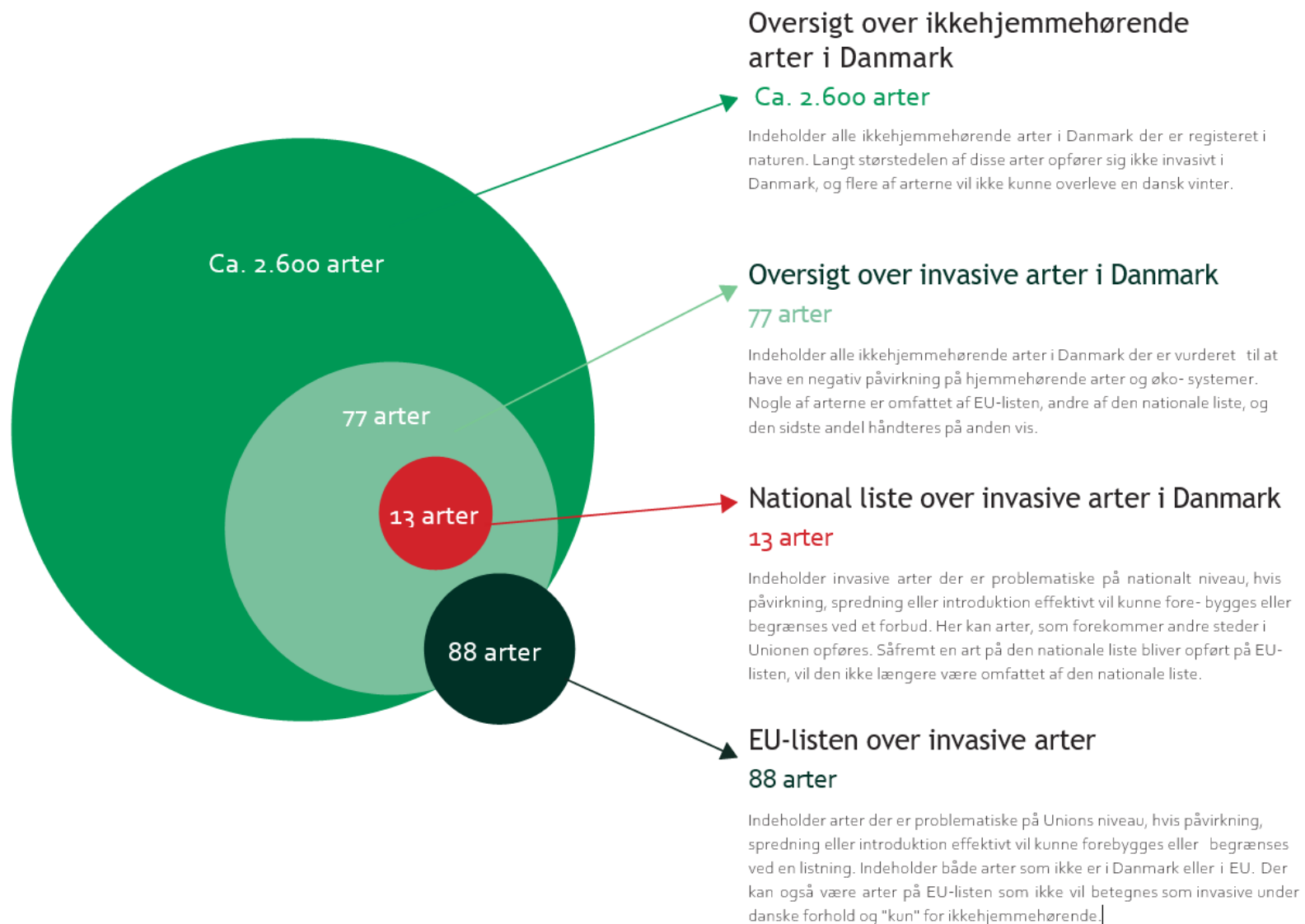
DK-listen

1. En ministeriel beslutning
2. Ingen fast kadence
3. Ingen nye udvidelser i proces

Miljøstyrelsens rådgivende gruppe bliver orienteret og hørt inden ændringer

Lister over invasive arter

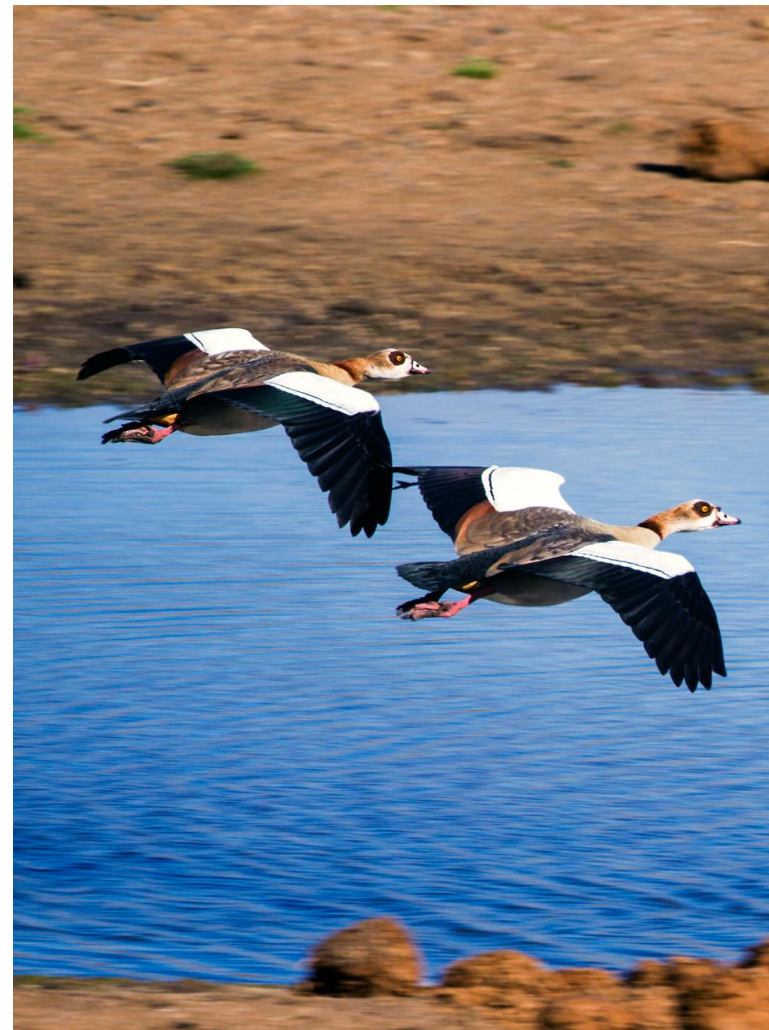

Miljøstyrelsen 31. marts 2020

”Invasive arter er dyr og planter, der spredes ved menneskers hjælp til områder, som de ikke selv ville kunne sprede sig til, og som har en negativ effekt på den oprindelige biodiversitet.

Udover at gøre skade på biodiversiteten kan invasive arter også have store økonomiske omkostninger og påvirke menneskers sundhed. Invasive arter er tilpasningsdygtige og spreder sig ofte meget eksplosivt, på bekostning af hjemmehørende arter i den danske natur.

Miljøstyrelsen tilstræber, så vidt muligt, at forhindre introduktioner af nye invasive arter, stoppe spredningen af invasive arter, der har begrænset udbredelse og bekæmpe de vidt udbredte invasive arter, hvor en lokal eller fuldstændig bekæmpelse er mulig”.

Handlingsplan mod invasive arter

- **Udgivet juni 2017**
- **Præciserer 36 handlinger**
- **Liste over værste invasive arter i Danmark med tilknyttede handlinger**

Handlinger

- Forebyggelse
- Early detection og hurtig udrykning
- Monitorering og kontrol
- Information og vidensdeling
- National og International samarbejde om invasive arter

HANDLING 31 Udvidet informationsindsats om invasive arter

Miljøstyrelsen indsamler og videreformidler viden om Invasive arter i Danmark. På styrelsens hjemmeside findes blandt andet:

- Beskrivelser af begreber og definitioner.
- Råd om, hvordan interessenter kan være med til at forebygge introduktion af nye arter
- Informationer om regler og lovgivning.
- Formidling af viden om de enkelte invasive arter
- Information om bekæmpelse af invasive plante- og dyrearter.

Miljøstyrelsen iværksætter også målrettede kampagner og udarbejder informationsmateriale, der er rettet specifikt mod relevante arter eller spredningsveje. F.eks. er der lavet kampagner om "Invasive arter i haven" [<http://svana.dk/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/de-invasive-arter/invasive-arter-i-haven/>], "de invasive pattedyr og fugle" [<http://svana.dk/publikationer/2016/okt/eftersoegt-doed-eller-levende/>], og "kæledyr i naturen" [<http://naturstyrelsen.dk/publikationer/2008/dec/kaeledyr-i-naturen/>] og "Beskrivelse af dyreværns-mæssig korrekt aflivning af dyr på EU-listen" [www.mst.dk]

Information og vidensdeling

Invasive arter i Arter.dk

- Fra 1. januar 2021 kan borgere indberette invasive arter i Arter
- Både mulighed for at indberette, se fund og læse om de enkelte arter i Artsbogen
- Samler data fra flere kilder ét sted (f.eks. NOVANA-data, DOF basen og Inaturalist)
- Fund kan blive fællesskabs/ekspertvalideret

The screenshot shows the Arter.dk website interface. At the top, there is a navigation bar with the logo 'ARTER Beta'. Below this is a large banner with the text 'Velkommen' and the user's name 'Gerbrich Koudenburg'. A search bar with the text 'Søg' is visible. Below the banner, there is a section titled 'Mine seneste fund - i alt 22' with a link 'Se på kort'. The list of findings includes:

- Grævling - *Meles meles***
Observed by Gerbrich Koudenburg on 02/03-2021. Status: Sandsynlig bestemmelse.
- Smuk bævrehinde - *Exidiopsis effusa***
Observed by Gerbrich Koudenburg on 02/01-2021. Status: Fællesskabsvalideret.
- Kæmpe-balsamin - *Impatiens glandulifera***
Observed by Gerbrich Koudenburg on 17/10-2020. Status: Fællesskabsvalideret.

Arter, som ikke er her

Tidlig varsling fra lande i vort nærområde om arter der optræder invasivt

Udryd arten hurtigst mulig efter den er set og helst inden den når at etablere og formere sig

Arter med begrænset udbredelse

Søg at udrydde arter, der kun har begrænset udbredelse

Vidt udbredte arter

Bekæmp arter der er vidt udbredte til et acceptabelt niveau

Invasive arter i havet og ferskvand oftest ikke mulige at bekæmpe til acceptabelt niveau

Informationsindsatser

Identifikationsnøgler: Krabber, krebs, egern og snegle

Kogebog om invasive arter

Undervisningsmateriale til udskolingene om Invasive arter

Deltagelse i møder og events

Have kampagner med fokus på bekæmpelse af problematiske arter

Mårhund – støtte til jægerne mhp bekæmpelse af arten

